

управління фінансовими ризиками. Прогнозування ризиків завдяки ШІ допомагає зменшити ймовірність фінансових втрат, а також підвищити ефективність прийняття рішень у сфері фінансів[3, с. 4].

Моделювання кредитних ризиків за допомогою ШІ створює більш точні моделі кредитних ризиків, які враховують велику кількість факторів. Технології ШІ дозволяють швидко аналізувати великі обсяги даних і виявляти тенденції, що дає змогу більш точно прогнозувати коливання ринку. Використання ШІ для аналізу поведінкових даних інвесторів та прогнозування ризиків, пов'язаних з людськими факторами. ШІ дозволяє не тільки прогнозувати ризики, а й автоматично налаштовувати стратегії хеджування та інші заходи щодо їх зниження.

Використання штучного інтелекту для прогнозування фінансових ризиків має багато переваг, але також є кілька недоліків. Багато моделей ШІ, особливо глибокі нейронні мережі, є непрозорими для користувачів. Це ускладнює розуміння того, як приймаються рішення, що може бути проблемою при аудиту або поясненні результатів перед регуляторами та інвесторами. ШІ потребує великої кількості точних та якісних даних. Якщо дані будуть неточними, застарілими або незбалансованими, прогнози можуть бути ненадійними. ШІ може занадто точно підлаштовуватися під історичні дані, що може призвести до неточних прогнозів у нових умовах, особливо під час раптових економічних або фінансових криз.

Штучний інтелект має великі перспективи у сфері прогнозування фінансових ризиків, пропонуючи ефективніші та гнучкіші інструменти для управління ризиками. Однак, впровадження цих технологій потребує створення, впровадження та підтримки систем штучного інтелекту, що є ресурсомісткими процесами, які потребують значних фінансових інвестицій, спеціалізованих знань і технологічної інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Піжук, О. І. (2019). Штучний інтелект як один із ключових драйверів цифрової трансформації економіки. Економіка, управління та адміністрування, (3(89)), 41–46. [https://doi.org/10.26642/ema-2019-3\(89\)-41-46](https://doi.org/10.26642/ema-2019-3(89)-41-46)

2. Нестеров, В., Шиш, А., & Музиченко, Т. (2024). Ефективний економічний розвиток підприємства через інтелектуальний аналіз даних: використання AI для прогнозування та оптимізації стратегій бізнесу. Економіка та суспільство, (59). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-87>

3. Павлюченко, Д. М. (2024). Вплив штучного інтелекту та машинного навчання на банківські послуги. Академічні візії, (32). вилучено із <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/1277>

УДК 330.675

Борщук О.С., аспірант

ДННУ «Академія фінансового управління»

ІНКЛЮЗИВНІ ФІНАНСИ: ЯК ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ДОСТУП ДО ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

У сучасному світі фінансова інклюзія стала однією з ключових цілей для забезпечення стійкого економічного розвитку. Фінансова інклюзія означає надання доступу до основних фінансових послуг усім верствам населення, незалежно від їхнього соціального статусу, місця проживання чи рівня доходів. За даними Світового банку, понад 1,4 мільярда дорослих у світі

не мають доступу до банківських послуг, що створює значні перешкоди для їх економічного розвитку та добробуту. Цифрові технології, особливо в епоху фінтеху, стають інструментами, які здатні подолати ці виклики, створюючи нові можливості для фінансової інклюзії.

Цифрові платформи та мобільний банкінг. Одним із найважливіших інструментів для покращення фінансової інклюзії є мобільні технології. Мобільний банкінг дозволяє людям отримати доступ до банківських послуг без потреби відвідувати фізичні відділення банків. Це особливо важливо для населення, що проживає у віддалених регіонах, де фізична банківська інфраструктура відсутня або розвинена недостатньо. Наприклад, у країнах Африки, таких як Кенія та Танзанія, система мобільних платежів M-Pesa дозволила мільйонам людей вперше отримати доступ до фінансових послуг, таких як депозити, перекази коштів та мікрокредити. Завдяки цьому відбувся справжній стрибок у фінансовій інклюзії на регіональному рівні.

Використання блокчейну для фінансової інклюзії. Блокчейн має значний потенціал для майбутнього розвитку фінансової інклюзії, пропонуючи можливість швидких, дешевих та міжнародних фінансових транзакцій. Однією з основних переваг цієї технології є її децентралізований характер, що усуває посередників, таких як банки або платіжні процесори, знижуючи вартість транзакцій. Це особливо важливо для людей з низькими доходами або малого бізнесу, які часто стикаються з високими банківськими комісіями та обмеженим доступом до фінансових інструментів.

Міжнародні перекази стають більш доступними завдяки блокчейн-технологіям, оскільки вони дозволяють здійснювати транзакції між різними країнами швидше і з мінімальними витратами. Наприклад, криптовалюти на основі блокчейну, такі як Bitcoin та Ethereum, можуть використовуватися для надсилення грошей будь-куди у світі без необхідності проходити через традиційні банківські системи, які часто є повільними та дорогими.

Перспективи блокчейну також полягають у розвитку смарт-контрактів, які автоматизують фінансові угоди, забезпечуючи прозорість і зниження ризиків. Це дозволить малим підприємствам отримувати фінансування безпосередньо через децентралізовані платформи, що значно прискорить процес кредитування та інвестування.

Штучний інтелект і персоналізовані фінансові послуги. Штучний інтелект (ШІ) також відіграє важливу роль у розвитку інклюзивних фінансових послуг. Використання ШІ та машинного навчання дозволяє банкам та фінансовим установам аналізувати великі обсяги даних, щоб пропонувати персоналізовані фінансові продукти та послуги. Наприклад, системи ШІ можуть аналізувати фінансову поведінку клієнтів і пропонувати їм індивідуальні плани кредитування або заощадження, які найкраще відповідають їхнім потребам та можливостям. Це особливо важливо для людей із низькими доходами або нестандартною зайнятістю, які часто стикаються з труднощами при отриманні традиційних фінансових продуктів.

Незважаючи на значні досягнення у сфері фінансової інклюзії, існують певні проблеми, які стримують її подальший розвиток. По-перше, цифровий розрив між міськими та сільськими районами залишається суттєвим викликом. Відсутність доступу до інтернету або низький рівень цифрової грамотності можуть стати перешкодою для використання цифрових фінансових послуг. По-друге, питання безпеки є ключовим фактором, який потребує уваги. Кіберзлочинність та ризики втрати персональних даних можуть підірвати довіру населення до цифрових фінансових платформ.

Цифрові технології мають величезний потенціал для підвищення фінансової інклюзії у світі. Мобільний банкінг, блокчейн та штучний інтелект пропонують нові рішення для надання фінансових послуг тим, хто раніше не мав доступу до них. Проте для максимального

використання цих можливостей необхідно подолати бар'єри, пов'язані з цифровим розривом та безпекою, щоб забезпечити, що всі люди, незалежно від їхнього соціального чи економічного статусу, мали рівний доступ до фінансових послуг у цифрову епоху.

Список використаних джерел:

1. World Bank. (2020). The Global Findex Database 2020: Financial Inclusion in the Age of Technology.
2. Tapscott, D., & Tapscott, A. (2016). Blockchain Revolution: How the Technology Behind Bitcoin Is Changing Money, Business, and the World.
3. Demirgüç-Kunt, A., Klapper, L., Singer, D., Ansar, S., & Hess, J. (2020). The Global Findex Database 2020: Financial Inclusion, Digital Payments, and Resilience in the Age of COVID-19. World Bank.
4. Ozili, P. K. (2020). Financial inclusion research around the world: A review. Forum for Social Economics, 49(4), 457-478.

УДК 330.675

Козиряцький А. П., аспірант
ДННУ «Академія фінансового управління»

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГАХ: МАЙБУТНЄ ОСВІТИ, НАУКИ ТА БІЗНЕСУ

Вступ

Штучний інтелект (ШІ) вже став невід'ємною частиною багатьох галузей, зокрема фінансових послуг. Він не лише трансформує фінансовий сектор, але й впливає на такі важливі сфери, як освіта та наука. Інтеграція ШІ в бізнес-процеси фінансових установ дозволяє оптимізувати операції, знижувати ризики та підвищувати ефективність. Водночас, зростаюча залежність від ШІ породжує нові виклики, зокрема необхідність підготовки кваліфікованих фахівців та адаптацію освітніх програм.

Мета дослідження

Метою дослідження є вивчення впливу штучного інтелекту на фінансові послуги та визначення його ролі в розвитку освіти, науки та бізнесу. Основна увага приділяється тому, як ШІ змінює підходи до автоматизації процесів, прогнозування ризиків, персоналізації послуг та взаємодії з клієнтами. Дослідження також має на меті оцінити, як впровадження ШІ впливає на освітню підготовку фахівців у фінансовій сфері та які нові наукові відкриття і технологічні рішення розвиваються в цьому напрямку.

Використання ШІ у фінансових послугах

Фінансові послуги включають широкий спектр діяльностей: від банківської справи та інвестування до страхування й аудиту. ШІ тут застосовується для автоматизації процесів, прогнозування фінансових ризиків та персоналізації послуг. Наприклад, алгоритми машинного навчання можуть аналізувати великі обсяги даних клієнтів, що дозволяє банкам пропонувати індивідуальні продукти та послуги. У кредитуванні та оцінці ризиків ШІ також відіграє ключову роль. Алгоритми можуть оцінювати фінансовий стан клієнтів на основі різноманітних показників і виявляти потенційні загрози, що знижує ймовірність неплатежів і покращує точність прийняття рішень.